

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Сучасна підготовка фахівців з соціології як галузі теоретичних досліджень та розробки і проведення соціологічних досліджень ґрунтується на інтеграції наукового знання в систему освіти, що сприяє отриманню високого рівня професійної підготовки, оволодінню глибокими знаннями основ наукового світогляду, широкою ерудицією та культурою. Загальні вимоги до якостей магістра як соціальної особистості відображають гуманістичну спрямованість змісту освіти, головною метою якої є надання цілісного уявлення про суспільство, закони функціонування і розвитку сучасного суспільства, опанування наукового знання про соціальну реальність, навчитися розуміти, інтерпретувати і використовувати в професійній діяльності основні теоретичні і практичні положення соціології, данні конкретно-соціологічних досліджень, формування соціологічного мислення майбутніх спеціалістів. Сучасний магістр повинен поєднувати широку фундаментальну науково-практичну підготовку, досконало володіти своєю спеціальністю, безперервно поповнювати свої знання, вміти на практиці застосовувати принципи наукової організації праці, володіти передовими методами керівництва студентськими колективами, навичками наукової, педагогічної та виховної роботи.

Отримання магістерського ступеня з соціології за ОП «Соціальні комунікації та PR-технології» вимагає від студента ґрунтовних знань з таких дисциплін як «Паблік рілейшенз», «Методика викладання соціології», «Соціальні та маркетингові комунікації», «Соціологія ЗМІ», «PR-етика», «Транспарентність міжнародних відносин», «Соціальна нерівність в Україні», «Соціологія брендингу», «Актуальні проблеми соціогуманітарних наук», «Методика соціологічного дослідження», «Реклама у мас-медіа та інтернеті», тощо.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТА

<i>За шкалою університету</i>	<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>	
		<i>на питання теоретичного змісту</i>	<i>Національна льна шкала оцінювання</i>
<i>0-59 Бали</i>	<i>Низький</i>	Студент не усвідомлює змісту питання білету; його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Не володіє категоріальним апаратом про структуру соціологічного знання	Незадовільно
<i>60-74 Балів</i>	<i>Задовільний</i>	Відповіді на питання білету осять фрагментарний характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати, відповіді супроводжуються другорядними міркуваннями, які інколи не мають безпосереднього відношення до змісту запитання	Задовільно

75-89 Балів	Достатній	У відповідях на питання білету допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. студент демонструє розуміння навчального матеріалу на рівні опрацювання та аналізу соціологічних джерел. Помітне прагнення студента логічно давати відповіді при відповіді на питання білета	Добре
90-100 Балів	Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання білету. Його відповіді свідчать про розуміння матеріалу на рівні аналізу зв'язків та закономірностей, характеризуються логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них	Відмінно

Оцінювання рівня знань студентів проводиться кожним із членів екзаменаційної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань студента виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного іспиту виголошуються головою екзаменаційної комісії усім студентам після закінчення іспиту

Тема 1. Соціальна відповідальність і становлення професійних стандартів у сфері піар-діяльності.

Поняття «соціальна технологія»; соціальні технології, як важливий елемент будь-якої культурно-цивілізаційної системи; аналіз розвитку сфери технологій паблік рілейшнз як керуючої системи громадських зв'язків.

Тема 2. Сучасний мас-медійний простір

Класифікація медіа. Функції медіа у рекламі. Характеристика сучасної медіаіндустрії України. Споживання інтернету в Україні. Основні характеристики сучасних медіа комунікацій. Взаємозв'язок між медіа та рекламою: учасники процесу. Критерії ефективності рекламного повідомлення. Критерії, що впливають на вибір каналів поширення реклами.

Тема 3. Створення Інтернет-реклами. Методи просування в мережі Інтернет.

Специфіка інтернет-реклами. Основні форми реклами у всесвітній електронній мережі. Креатив і веб-дизайн рекламних форм. Переваги, недоліки та пріоритети інтернет-реклами. Міжнародний банк реклами в мережі інтернет.

Методологічні основи проведення рекламної кампанії в інтернеті. Реєстрація веб-сервера в каталогах і пошукових системах. Банерна реклама як ефективний засіб інтернет-маркетингу. Електронна пошта як важливий маркетинговий інструмент. Популяризація підприємства на дошках оголошень. Класифікація і типові інструменти комунікаційних кампаній в інтернеті.

Тема 4. Основні прояви нерівності в Україні

Розподіл за соціально-економічним статусом. Можливість підтримання соціальних зв'язків. Вікова та міжпоколінна нерівність. Вікова нерівність. Міжпоколінна нерівність.. Нерівність за гендерною ознакою. Самооцінка здоров'я у розрізі різних соціальних груп. Доступ до безпечного екологічного середовища в контексті здоров'я населення. Специфіка прояву нерівності в освіті. Нерівність

за професією та сферою діяльності. Поселенська нерівність. Регіональна диференціація рівня життя населення.

Тема 5. Транспарентність у міжнародних комунікацій як принцип сталого розвитку суспільства.

Методичні засади оцінювання транспарентності міжнародних комунікацій. Оцінка впливу транспарентності на конкурентну позицію міжнародних комунікацій. Публічна міжнародна комунікація як засіб транспарентності державного управління. Комунікативна політика ЄС: інформаційна політика та транспарентність. Технології забезпечення транспарентності міжнародних комунікацій.

Тема 6. Людина як об'єкт і суб'єкт соціогуманітарних наук, проблема творчої реалізації особистості

Принцип антропоцентризму в науці та практичному житті. Гуманізм, його транскрипції, проблеми реалізації. Людина як суб'єкт гуманітарного пізнання. Визначення людини та її призначення. Проблеми активності людини. Людина і суспільство в сучасному світі. Проблеми конфлікту та взаємодії. Людина і навколишнє середовище. Проблеми ідентифікації сучасної людини. Проблеми етичності та національної самоідентифікації. Релігійний ренесанс і релігійна криза сучасної людини.

Тема 7 Проблеми культури, етики та естетики

Поняття культури. Основні концепції культури. Культура як сфера формування людини. Функції культури. Процеси в культурі: динаміка, трансмісія, акумуляція, дифузія. Соціологія культури та її проблеми. Специфіка соціально-культурних процесів в Україні. Форми культури: суперкультура, субкультура, контркультура, девіантна культура. Сутність масової культури. Проблема дегуманізації культури. Маніпуляція свідомістю людини. Етичний аспект людського буття. Етика як наука. Основні проблеми етичного розвитку людини. Оптимізм і песимізм сучасника. Свобода і мораль. Естетичний аспект у житті людини. Естетика як

наука. Основні проблеми естетики в житті людини. Проблема естетизації людського буття.

Тема 8. Основні форми навчання: методика підготовки лекцій із соціології

Мета та завдання лекційної діяльності в процесі викладання соціології. Функції та основні різновиди лекцій. Проблема єдності навчальних і виховних завдань у лекційному курсі. Проблема організації лекційного матеріалу. Протиріччя формально-методичного і науково-теоретичного підходів при читанні лекцій із соціології. Проблема поєднання емпіричних соціологічних даних з теоретичним обґрунтуванням. Структура лекції, методичні вимоги до підготовки і читання лекцій із соціологічної тематики.

Тема 9. Поняття наукового дослідження та вимоги до нього.

Наука як система знань. Основні поняття науки. Закономірності функціонування та розвитку науки, еволюція розвитку науки. Поняття наукового дослідження, його основні ознаки та характеристики. Особливості структури наукового дослідження, його об'єкт, мета, завдання, основні форми. Вимоги до наукових досліджень. Основні види наукових досліджень. Відмінності та спільні риси емпіричних та теоретичних досліджень. Ефективність наукових досліджень.

Тема 10. Емпіричні методи наукового дослідження.

Поняття та загальна характеристика емпіричних методів наукового дослідження. Радикальний емпіризм. Верифікація. Емпіричне дослідження. Валідність. Діагностична сила. Надійність. Репрезентативність. Спостереження як емпіричний метод наукового дослідження. Передбачуваність. Планованість. Цілеспрямованість. Вибірковість. Системність. Вимоги до спостереження. Етапи проведення спостереження. Емпіричні методи: вимірювання, порівняння, узагальнення. Розмір одиниці вимірювання. Динамічна похибка. Метод вимірювання. Принцип вимірювання. Вимірювальна інформація. Види вимірювальних величин. Порівняння. Узагальнення. Вимоги до порівняння. Види

порівнянь. Експеримент. Довготривале, короткочасне, безперервне, дискретне спостереження. Специфіка експерименту. Етапи проведення експерименту. Інші емпіричні методи дослідження: опитування, опитування-інтерв'ю, анкетні опитування, бесіда, рейтинг, експертна оцінка, метод колективних експертних оцінок, метод „мозкового штурму”, морфологічний метод аналізу, метод семикратного пошуку, метод асоціацій та аналогій, метод колективного блокнота і контрольних запитань, морфологічний ящик. Сутність гіпотези, її особливості. Етапи розвитку гіпотези, вимоги, що до неї ставляться. Доведення гіпотези, способи встановлення істини: безпосередній та опосередкований, що використовуються у доведенні гіпотези, особливості та відмінності

Тема 11. Специфіка міжнародних освітніх проектів для науковців, викладачів та дослідників ЗВО.

Організаційні та змістовні особливості міжнародних освітніх проектів для науковців, викладачів та дослідників ЗВО. Тематичні та організаційні відмінності МОП для фахівців соціально-гуманітарного профілю та природничо-наукового профілю. Специфіка міжнародних освітніх проектів для: викладачів; аспірантів та дослідників, які ще не мають наукового ступеня; кандидатів наук (не пізніше 5-ти років після захисту); адміністраторів вищих навчальних закладів; співробітників науково-дослідних установ; журналістів; фахівців з бібліотечної, музейної та архівної справи; спеціалістів у сфері управління культурою; працівників громадських організацій. Розвиток потенціалу вищої освіти, проведення досліджень та розробка нових навчальних курсів як одні з головних завдань МОП для науковців, викладачів та дослідників ЗВО. Наукова і культурна співпраця як ключове спрямування міжнародних освітніх проектів. Перелік та галузеві спрямування МОП для науковців, викладачів та дослідників ЗВО, що діють в Україні.

Тема 12. Соціологічна думка на зламі XIX XX століть

Структурний функціоналізм Е.Дюркгейма. Діалектико-матеріалістична концепція К.Маркса та Ф.Енгельса. Марксистська соціологія після К.Маркса. Розуміюча соціологія М.Вебера. Витоки соціологічної думки в Україні – початок ХХ ст. (М.Драгоманов, М.Грушевський). Соціологія державотворення В.Липинського. Формально-релятивістська соціологія Г.Зіммеля. Соціальний психоаналіз З.Фрейда. Соціологічні ідеї в працях Е.Дюркгейма, Г.Зіммеля, М.Вебера, Ф.Знанецького, К.Мангейма, Н.Еліаса, Ю.Габермаса, П.Бурд'є.

Тема 13. Статус якісних досліджень у системі соціогуманітарного знання

Основні характеристики якісного і кількісного підходу в соціології та суміжних дисциплінах. Підставові принципи в альтернативних наукових парадигмах соціальних наук: позитивізм, постпозитивізм, критична теорія, конструктивізм. Принципові положення в альтернативних парадигмах щодо окремих проблем (мета дослідження, тип знання, критерії якості, позиція дослідника). Переваги і недоліки якісних досліджень з точки зору різних парадигм у соціальних науках.

Тема 14. Загальне уявлення про процес комунікації

Об'єкт, предмет комунікативних практик. Структура комунікативної ситуації. Цілі комунікації. Елементи комунікативного поля (норми, стилі, когнітивне навантаження, просторові та тимчасові обмеження). Комунікативні позиції. Комунікативні бар'єри. Вербальна та невербальна комунікації. Специфіка вербальної та невербальної комунікацій. Системи вербальної та невербальної комунікацій. Цілі вербальної та невербальної комунікацій. Проблема кодування одиниць невербальної комунікацій. Механізми декодування невербальних повідомлень. Методики вивчення комунікацій. Механізми та умови ефективності переконання. Методики вивчення ефективності переконуючої комунікації. Ефективності переконуючого повідомлення: особливості комунікатора, аудиторії і повідомлення

Тема 15. Соціологія економіки: проблеми становлення і розвитку.

Зростання наукового і практичного інтересу до соціології економіки. Дискусії про предмет та методи соціології економіки. Структура соціології економіки. Особливості підходу соціолога та економіста до аналізу економічних явищ (процесів). Евристичні можливості моделі “економічної людини” і моделі “соціологічної людини”. Передумови, етапи становлення й сучасний стан соціології економіки. Роль соціології економіки в поясненні динаміки оновлення економіки України. Фактори економічного розвитку. Економіка як соціальний інститут. Методика и техніка соціологічних досліджень у сфері економіки.

Тема 16. Соціологія комунікацій.

Соціологія комунікацій як спеціальна галузь соціології. Об’єкт, предмет і методи соціології комунікацій. Базові категорії дисципліни: комунікація, інтеракція, спілкування, інформація. Специфіка соціологічного аналізу комунікації. Методи соціологічного дослідження комунікації: опитувальні техніки (анкетування, інтерв’ю), спостереження, контент-аналіз, критичний аналіз дискурсу.

Тема 17. Методика викладання соціології.

Роль та значення викладання соціології в процесі формування сучасного гуманітарного світогляду та соціологічної культури особистості студента. Нормативні документи з дисципліни «соціологія» та методика їх підготовки. Методика підготовки занять у вищій школі. Форми контролю знань студентів. Науково-дослідницька робота як засіб засвоєння теоретичного та емпіричного соціологічного матеріалу. Шляхи формування навичок самостійної роботи студентів.

Тема 18 Міжособистісна та масова комунікація

Психологічні аспекти міжособистісної комунікації. Навички отримання інформації в міжособистісній комунікації. Вплив групової дискусії на якість групових рішень. Ефект групової дискусії. Етапи групової дискусії, психологічні способи підвищення якості групових рішень. Психологічні основи впливу ЗМК. Специфіка масової комунікації. Традиційні та новітні канали ЗМК. Швидкість впливу ЗМК: модель дифузії інновацій. Ступень усвідомлення людьми впливу ЗМК: ефекти «першої», «другої», «третьої» сторін.

Тема 19. Вища освіта: основні моделі та стратегічні завдання реформування. Сутність вищої освіти. Основні цілі та завдання. Система вищої освіти. Парадигми освіти: когнітивна, особистісно-орієнтована, функціоналістська, культурологічна. Моделі освіти: традиційна, раціоналістична, гуманістична (феноменологічна), не інституційна. Можливості інформаційної системи Internet в процесах реформування освіти. Всесвітня криза освіти. Нагальні проблеми у вищій школі. Шляхи модернізації. Основні напрямки реформи. Стратегічні завдання реформування вищої освіти.

Тема 20. Основні засади організації навчального процесу у вищих закладах освіти.

Законодавство України про вищу освіту. Закони «Про вищу освіту», «Про освіту». Державна політика в галузі освіти. Основні принципи. Структура вищої освіти: освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні. Система стандартів вищої освіти: державний, галузеві та стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів. Навчальні плани. Програми навчальних дисциплін. Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Навчальний процес: основні принципи. Зміст освіти, освітньо-професійна програма. Структурно-логічна схема підготовки.

5. Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М. П. Драгоманова за рішенням Приймальної

комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.

На факультеті створені належні умови для забезпечення навчання таких осіб.

6. СТРУКТУРА БІЛЕТУ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Факультет соціально-економічної освіти

Ступень: «Магістр»

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 054 «Соціологія»

Освітня програма Соціальні комунікації та PR-технології,

На базі ступеня «Бакалавр» / ОКР «Спеціаліст»

**Вступне фахове
випробування**

Екзаменаційний білет № 5

1. Предмет та об'єкт соціології освіти.
2. Соціальні інститути. Види та функції.
3. Кількісні та якісні методи соціологічного дослідження.

Затверджено на засіданні Приймальної комісії НПУ імені М. П.

Драгоманова

Протокол № від « » _____ 2020 р.

Голова фахової комісії _____ / _____ /
Підпис Прізвище, ім'я, по-батькові

7. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арон Р. Этапы развития социологической мысли. – М., 1992.
2. Волков Ю., Добреньков В., Нечипуренко В., Попов А. Социология: учебник /под ред. проф. Ю.Г. Волкова. –М.: Гардарики, 2007.
3. Гіденс Ентоні. Соціологія/Пер. з англ. В. Шовкун, А.Олійник; Наук. ред. О.Івашенко. – К.: Основи, 1999.
4. Дворецька Г.В. Соціологія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002.
5. Дюркгейм Э. Социология. Ее предмет, метод, предназначение. – М.: ТЕРРА – Книжный клуб, 2008.
6. Євтух В.Б. Концептуальні конструкти етносоціальних реалій: досвід трьохлітніх досліджень (три роки в НПУ імені М.П. Драгоманова): монографія. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010.
7. Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології: від античності до поч. ХХ ст. – К., 1993.
8. Исаев Б.А. Социология. Краткий курс. – СПб.: Питер, 2007.
9. Катаєв Л.С. Сучасне українське суспільство: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.
10. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Загальний курс. –К., 2004.
11. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Базовий курс. -К., 2005.
12. Маковецький А.М. Теоретична соціологія: Навчальний посібник. – Чернівці, 2003.
13. Масионис Дж. Социология. – СПб.: Питер, 2004.
14. Общая социология: Учебное пособие /Под. общ.ред. проф. А.Г.Эфендиева. –М.: ИНФРА-М, 2002.
15. Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ століття: Навч. посібник.- К., 1996.
16. Примуш М.В. Загальна соціологія: Навчальний посібник. – К.: ВД "Професіонал", 2004.
17. Ритцер Джордж. Современные социологические теории.- Питер, 2002.
18. Ручка А.О., Танчер В.В. Курс історії теоретичної соціології. – К., 1995.
19. Ручка А.О., Танчер В.В. Очерки истории социологической мысли.- К.,1992.
20. Сірій Є.В. Соціологія: загальні теорії. –К., 2004.
21. Смелзер Н. Социология. – М., 1994.
22. Смелзер Нейл Дж. Проблеми соціології, Георг-Зімелівські лекції, 1955. – Львів: Кальварія, 2003.
23. Социология. Наука об обществе: Учебн. Пособие. Под общ. ред. проф. В.П.Андрущенко, проф. Н.И. Горлача. – Харьков, 1996.
24. Соціологічна думка України: Навч. посібник. –К., 1996.
25. Соціологія: которкий енциклопедичний словник . Під ред. заг. ред. В.І.Воловича. –К.: УЦДК, 1998.
26. Соціологія: Матеріали до лекційного курсу. Під ред. В.М. Пічі. – К., 1996.
27. Соціологія. За ред. В.Г.Городяненка. – К., 2002.

28. Соціологія: Навч. посіб. /За ред. С.О.Макєєва. – К.: Т-во "Знання", КОО, 2005.
29. Соціологія. Підручник для соціогуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів / Галушко К.Ю., Ярошенко А.О., Степико В.П., Яковенко А.К. та інші; гол. ред. В.Б. Євтух. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010.
30. Танчин І.З. Соціологія: Навч. посіб. –К.:Знання, 2007.
31. Теоретическая социология: Антология в 2 – х частях. –М., 2002.
32. Фролов С.С. Общая социология: учеб. –М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008.
33. Черниш Н.Й. Соціологія: Курс лекцій. – Львів, 1996.
34. Шаповал М. Загальна соціологія. – К., 1996.
35. Шаповал М. Соціологія національного відродження. –К., 1995.
- 36.Штомпка П. Социология. Анализ современного общества. М.: Логос, 2008.
37. Щепанський Я. Элементарные понятия социологии. –М., 1969.
38. Энциклопедический социологический словарь. Под общ. ред. Г.В.Осипова. – М., 1995.
39. Ядов В.А. Социологическое исследование: методология, программа, методы. – Саратов, 1995.
40. Якуба О.О. Соціологія: Навч. посібник для студентів. – Харків, 1996.
41. Яременко С.Н. Социология: учебник/С.Н. Яременко, С.Я.Подопригора, И.В. Тумайкин. – Ростов н/Д: Феникс, 2008.